

A TORNYAI JÁNOS MÚZEUM ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI KÖZPONT 2015. ÉVI INTÉZMÉNYI MUNKABESZÁMOLÓJA

(AZ EMLÉKPONTRA VONATKOZÓ RÉSZEK)

I. BEVEZETÉS

II. SZEMÉLYI-SZERVEZETI VÁLTOZÁSOK

Dr. Miklós Péter történész-muzeológus 2015. január 1-jétől intézményvezető.

Mészáros Tamás történész-muzeológus munkaviszonya 2015. február 28-vel megszűnt.

Nagy Gyöngyi történész-muzeológus 2015. február 16-tól munkaviszonyba került.

Novák Anikó múzeumpedagógus 2015. április 1. és 2015. augusztus 25. között munkaviszonyban volt.

Gál Csilla történész-muzeológus munkaviszonya 2015. augusztus 21-vel megszűnt.

Zeman Ferenc történész-muzeológus 2015. november 1-től munkaviszonyba került.

III. GYŰJTEMÉNYI MUNKA

III/2. A nyilvántartás

Emlékpont – legújabbkori történeti kiállítóhely

– Nagy Gyöngyi az év folyamán beleltározott 45 tételt, és 65 darab tárgyat.

III/4. Adattári munka

Emlékpont – legújabbkori történeti kiállítóhely

- A Csongrád Megyei Levéltár Hódmezővásárhelyi fiókjában Nagy Gyöngyi feldolgozta, adatbázisszerűen kijegyzetelte a hódmezővásárhelyi igazolóbizottságok 11 doboznyi iratanyagát, s megkezdte a levéltári iratokra támaszkodó tanulmány elkészítését. Több oldalnyi iratot fotózott ki.

- Az év folyamán Nagy Gyöngyi többször járt Budapesten, az Oral History Archívumban, a Békés megyei 1956-os eseményekre vonatkozó interjúkat olvasta, jegyzetelte.
- Nagy Gyöngyi elkezdte a vágatlan interjúkat felülvizsgálni.
- A tavaszi időszakban Nagy Gyöngyi a vásárhelyi első világháborús lovas szobor kapcsán járt a Nemzeti Galériában, s kutatott a szobrászművész, Pásztor János élete után az Úri utcai Magyar Művészek Adattárában.
- Zeman Ferenc elkezdte feldolgozni a hódmezővásárhelyi Nemzeti Bizottság történetét, több száz oldalt kifotózott.
- Elkezdte a vágatlan interjúkat felülvizsgálni.

IV. TUDOMÁNYOS TEVÉKENYSÉG

IV/1. A gyűjtemények feldolgozásán alapuló tudományos és ismeretterjesztő saját kiadványok, külső kiadásban megjelent kötetek

Emlékpont – legújabbkori történeti kiállítóhely

IV/3. Egyéb megjelent publikációk, kéziratok

Emlékpont – legújabbkori történeti kiállítóhely

Dr. Miklós Péter

Önálló kötet

- Az emlékezés világi. Művelődéstörténeti tanulmányok. Szeged, Bálint Sándor Szellemi Örökségéért Alapítvány, 2015. 224 old. ISBN 978-615-80266-1-1

Tanulmányok

- A keresztény ember társadalmi felelőssége és a gazdálkodástudomány újabb irányzatai. In: Szeged-Csanádi Egyházmegye Toronyirány Kalendárium 2015. Szerk. Antal Zsolt. Gerhardus Média Központ Kft., Szeged, 2015. 57–65.

- Sík Sándor, a közösségszervező. In: Szeged-Csanádi Egyházmegye Toronyirány Kalendárium 2015. Szerk. Antal Zsolt. Gerhardus Média Központ Kft., Szeged, 2015. 119–127.
- Népeségmozgások Csanád megyében a második világháború után. Vásárhelyi Látóhatár, 2015. 1–2. sz. 14–15.
- A legitimista, a monarchista és a republikánus. Adalékok Mindszenty bíboros, Hamvas püspök és Balogh páter kapcsolatához 1946-ból. Közép-európai Közlemények, 2014. 2. sz. 194–199.
- Törekvések a szegedi egyetem „katolikus jellegének” biztosítására a két világháború között. Studia Vincentiana, 2015. 1. sz. 73–83.
- A tiszaszigeti (ószentiváni) katolikus plébánia két világháború közötti történetéről. Honismeret, 2015. 5. sz. 33–35.
- „Gyümölcsbül a bölcsességet” Vedres István modernizációs törekvései, művelődéspolitikai nézetei. Szeged, 2015. 9. sz. 26–32.
- „A Lélek erejében” Paskai László bíboros pályaképe. Szeged, 2015. 10. sz. 46–48.
- Mindszenty József és Balogh páter. Vasi Szemle, 2015. 5. sz. 791–795.
- Mindszenty József kiállása az üldözöttek védelmében. Vasi Szemle, 2015. 5. sz. 834–841.
- A főrabbi vagy a plébános? Kecskeméti Ármin és Juhász Kálmán magántanári habilitációs eljárásáról. Közép-európai Közlemények, 2015. 4. sz. 107–115.
- Juhász Kálmán tábori lelkész az első világháborúban. In: Szidiropulosz Archimédész (szerk.): Trianoni Szemle Évkönyv. Budapest, 2015. 141–144.
- Százhuszonöt éve született és ötven éve hunyt el Badalik Bertalan veszprémi püspök Honismeret, 2015. 6. sz. 53–55.

Recenziók

- „Mindez a kereszténységgel össze nem egyeztethető” Csanádi püspökök a zsidóüldözés idején. Szeged, 2015. 2. sz. 39–40.
- Vizi László Tamás: „Kövesd példájokat vitéz eleidnek...” A magyar nemesi felkelés a francia háborúk időszakában, különös tekintettel Székesfehérvár és Fejér vármegye inszurrekciós szerepére Székesfehérvár, Városi Levéltár és Kutatóintézet, 2014. 298 o. Századok, 2015. 3. sz. 765–766.

- Harangozó Imre (szerk.): Újkígyós – 200 éve Békés megye szívében. Honismeret, 2015. 4. sz. 74–75.
- Makó Imre – Szigeti János: „Vihar és vész közepette” A holokauszt hódmezővásárhelyi áldozatai. Honismeret, 2015. 4. sz. 76.
- Csanád vármegyei adatok a szovjet megszállásról. Honismeret, 2015. 4. sz. 40–42.
- Gazdasági folyamatok, politikai tendenciák és történeti problémák a Délvidéken a modernitásban. Délvidéki Szemle, 2015. 1. sz. 129–132.

Nagy Gyöngyi

- Szentmihályiné Szabó Mária hódmezővásárhelyi vonatkozású regényei, Hódmezővásárhely, 2015. Szeremlei Társaság Évkönyv, 2014. Hódmezővásárhely, 2015.
- Fekete Pál Gyűjtemény Békéscsabán, 2015. Kézirat
- Az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulójára. Kádár Imre József szerepe az 1956-os forradalom hódmezővásárhelyi eseményeiben. 2015. Kézirat

Zeman Ferenc

- A hódmezővásárhelyi országgyűlési képviselőválasztás 1935-ben. In: Közép-Európai Közlemények No.31, VIII. évf. 4. szám, Szeged, 2015. 154-165..

IV/4. Az intézmény által szervezett konferencián, egyéb értekezleten előadások tartása, beszélgetések levezetése

Emlékpont – legújabbkori történeti kiállítóhely

Dr. Miklós Péter

- Január 12-én a doni áttörés évfordulóján tartott hódmezővásárhelyi városi megemlékezésen mondott ünnepi beszédet.
- Január 23-án a *II. Fejezetek a Délvidék múltjából* című konferencián tartott előadást *Egyházi források a Csanád vármegyei németek kitelepítéséhez* címmel a Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Akadémia Bizottságának székházában.

- Február 18-án a Tornyai János Múzeumban bemutatta a *Hombár – Múzeumi Műhely, 9. – Múzeumi tanulmányok* című kötetet, valamint annak kapcsán beszélgetett Nagy Vera néprajzkutatóval, Teremdi Viktória néprajzkutatóval és Vincze Gábor történésszel, a kiadvány szerzőivel.
- Február 22-én az *A XX. századi népiertások Európában és a keresztény-zsidó együttélés színterei ma* című nemzetiségközi tudományos konferencia Emlékpontban megrendezett harmadik szekciójának moderátora és szekcióelnöke volt.
- Február 24-én a kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja kapcsán a szegedi megyeházán a Csongrád Megyei Kormányhivatal által szervezett megemlékezésen mondott beszédet, valamint beszélgetett Horvát Lászlóval, akit négyévesen raboltak el nagyszüleitől a szovjet megszállók.
- Március 6-án a szegedi Móra Ferenc Múzeum Vár épületében megrendezett *VII. Több nemzetiségű államok keletkezése és felbomlása Közép-Európában* című konferencián *A Csanád vármegyei németek kitelepítéséhez* címmel tartott előadást.
- Március 10-én az Aradi Hagyományőrző Polgárok Egyesületének szervezésében az aradi Jelen Házban tartott meg a *Felekezeti és etnikai konfliktusok a Bánságban 1848/49-ben a Csanádi Egyházmegyei Levéltár dokumentumai tükrében* című előadását.
- Március 11-én a Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Akadémia Bizottságának székházában rendezett *Értékkeremtő személyek, folyamatok. Fejezetek a szegedi egyetem ifjúságtörténetéből* elnevezésű konferencián vett részt Radnóti Miklós a *szegedi egyetemen* című referátumával.
- Március 15-én a zombói József Attila Közösségi Ház és Könyvtárban a helyi önkormányzat által az 1848/49-es forradalom és szabadságharc kitörésének évfordulóján szervezett megemlékezésen mondott ünnepi beszédet
- Március 19-én a „*Magyarország mezőgazdasága erős, egészséges és termelőképes kisbirtokokon fog nyugodni*” *Mítoszok és tények az 1945. évi földreformról* című konferencián tartott előadást (*Az egyházi birtokok földreform alóli mentesítésének kérdései a nemzetgyűlés politikai bizottsága előtt*).
- Április 10-én az Emlékpont galériájában megnyitotta Dömötör Mihály *A „romlás virágai”, avagy a virágok romlása* című fényképiállítását.
- Április 13-án *A Szovjetunióba hurcolt politikai foglyok és kényszermunkások* emlékére rendezvénysorozat keretében beszélgetett az Emlékpont

konferenciatermében a szovjet kényszermunkatáborban nyolc évet eltöltő, jelenleg kilencvenegy esztendőes Gulácsy Lajos nyugalmazott kárpátaljai református püspökkel.

- Április 24-én az Emlékpont galériájában beszélgetett Dömötör Mihály fotóművésszel Bohumil Hrabalról és *A „romlás virágai”, avagy a virágok romlása* című időszaki kiállításról.
- Május 21-én *Rendszerváltás, történelem, diplomácia* címmel beszélgetett Szűrös Mátyással, a Magyar Köztársaság egykori ideiglenes elnökével a *Rendszerváltó portrék, rendszerváltó pillanatok* című rendezvénysorozat keretében.
- Május 28-án a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karán megrendezett *Állam és egyház a modern magyar történelemben* című konferencián tartott előadást (*Törekvések a szegedi egyetem katolikus jellegének biztosítására a két világháború között*).
- Május 29-én emlékező beszédet mondott a hódmezővásárhelyi városháza dísztermében a város által rendezett *Megemlékezés a háború befejezésének 70 éves évfordulója alkalmából* című rendezvényen.
- Május 29-én az Emlékpontban rendezett első világháborús centenáriumi konferencián (*Momentumok az első világháború történetéből és emlékezetéből*) tartott előadást *Juhász Kálmán táborigényes az első világháborúban* címmel.
- Június 4-én a *Kényszerhelyzetben. A trianoni békediktátum előzményeiről és következményeiről* című, az Emlékpontban megrendezett konferencián mondott köszöntő beszédet.
- Június 5-én a Németh László Városi Könyvtárban beszélt a *Vásárhelyi Látóhatár* 2015. évi összevont első két számának (amelynek egyben vendégszerkesztője is volt) bemutatóján.
- Június 6-án az ünnepi könyvhét keretében Jókai Annával, a Nemzet Művésze címmel kitüntetett, kétszeres Kossuth-díjas és József Attila-díjas íróval beszélgetett a Bessenyei Ferenc Művelődési Központban.
- Június 23-án a szegedi Millenniumi Kávéházban megnyitotta a *Háborúk a felhők felett. 1944–1945* című tablókiallítást.
- Június 28-án előadást tartott a kuláküldözésről és a gazdák 1945 utáni tönkretételéről a hódmezővásárhelyi Kéktó Fesztiválon a Rárósi úton.

- Július 9-én Újvidéken a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete által szervezett *XV. Apáczai Nyári Akadémia Történelem és magyarság* szekciójában tartott *Radnóti Miklós szegedi évei* címmel.
- Július 16-án az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékparkban a *Belvedere Meridionale* folyóirat szerkesztősége által szervezett *III. Kárpát-medencei fiatal magyar történészek tábora* rendezvényén tartott előadást *Csanád vármegye a szovjet megszállás idején – kisebbségpolitikai dimenzióból (1944–1945)* címmel.
- Július 24-én az 1919. évi román megszállás vásárhelyi áldozataira emlékezve mondott beszédet a Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata által a mártírok Kutasi úti emlékművénél rendezett megemlékezésen.
- Augusztus 3-án *Az egyház „bűnei”* címmel tartott az *Isteni fény és emberi árnyék az egyház arcán* című rendezvényen Bugacon a lelkigyakorlatos táborban.
- Augusztus 4-én a kiskunmajsai Pongrátz Gergely Alapítvány által szervezett 56-os ifjúsági tábor résztvevőinek tartott előadást Mindszenty József emlékezete címmel.
- Október 9-én az Emlékpont és a Kodolányi János Főiskola *Az Elbától a Dunáig. A magyar–német együttélés a modernitásban* címmel közösen rendezett konferenciáján került sor előadására (*Egyháztörténeti források a Csanád vármegyei németek kitelepítéséhez*).
- Október 15-én *„Az igazság az én erősségem” Konferencia a hódmezővásárhelyi születésű Badalik Bertalan veszprémi püspök halálának ötvenedik évfordulóján* című rendezvényen mondta el referátumát az Emlékpontban (*A hódmezővásárhelyi domonkos leányiskola államosítása, 1948*).
- Október 23-án megemlékező beszédet mondott a zombói József Attila Művelődési Házban, valamint az Élhető Szegedért Egyesület rendezvényén a szegedi Kálvária téren, a kitelepítettek és kényszermunkatáborba hurcoltak emlékművénél.
- A Nemzeti Emlékezet Hete rendezvénysorozata keretében október 30-án előadást tartott *„Állok Istenért, egyházért, hazáért” Ötven éve hunyt el Mindszenty József* címmel, valamint október 29-én könyvbemutató keretében beszélgetett Borsi Istvánval, az *„Akit háromszor ítélték halálra” Pető Ferenc élete és munkássága* című könyv szerzőjével.
- November 6-án a *Mózes, Orwell és a totális rendszerek valláspolitikája* címmel a *Jel–Kép–Tér* szemiotikai konferencián tartott előadást a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Karán.

- November 13-án az V. *Újragondolt negyedszázad* konferencián hangzott el előadása (*A főrabbi vagy a plébános? Kecskeméti Ármin és Juhász Kálmán magántanári habilitációjáról*).
- November 14-én az esztergomi Szent Imre Szakközépiskolában *Zadravec István és a szegedi társadalma* címmel tartott előadást (*Tudományos megemlékezés Uzdóczy-Zadravec OFM püspök halálának ötvenedik évfordulóján*).
- November 27-én a Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Néprajzi és Kulturális Antropológia Tanszékén *A Nagy Háború hatása a mindennapok kultúrájára* elnevezésű tudományos konferenciának volt előadója (*Izsáki hétköznapiak a Nagy Háború idején*).
- December 3-án *Koncepciók Kárpátalja autonómiájára, 1918–1939* című előadását tartotta meg a *VIII. Régiótörténeti Kutatások konferencián*.

Nagy Gyöngyi

- Február 25-én tartotta az intézményben első rendhagyó történelemóráját, a kommunizmus áldozatainak emléknapján.
- Április 10-én, a Felvidékről kitelepítettek emléknapján rendhagyó történelemórát tartott a vásárhelyi diákoknak.
- Május 29-én, a Hősök napja alkalmából rendezett konferencián előadta *A Nagy Háború vásárhelyi emlékei* című előadását, mely egyben doktori disszertációjának témája is.
- Június 10-én Teleki Júlia *Göröngyös utakon* című könyvét mutatta be, a szerzővel beszélgetett.
- Szeptember 8-án Csorbáné dr. Tóth Mariannával beszélgetett, Zsoldos Margit *Az idő sodrásában* című könyvéről.
- Szeptember 11-én részt vettem előadásommal a hódmezővásárhelyi Szeremlei Helytörténeti Társaság emlékkonferenciáján.
- Október 19-től kezdve részt vett a *Nemzeti Emlékezet Hete* programsorozat szervezésében, lebonyolításában. Megszervezte a városi általános iskolások számára a történelemversenyt, s rendhagyó történelemórát tartott a nők és a fiatalok 1956-os szerepéről.
- Október 30-án dr. Csere Péter *Gróf Tisza István meggyilkolása* című könyvét mutatta be, s beszélgetett a szerzővel.

- November 27-én szervezésével és irányításával az Emlékpont bemutatta a *Vásárhelykutastól Székkutasig* című könyvet.

IV/5. Felhasznált kutatónapok, alkotószabadságok mennyisége:

Emlékpont – legújabbkori történeti kiállítóhely

Dr. Miklós Péter: 40 nap

Nagy Gyöngyi: 48 nap

Zeman Ferenc: 7 nap

IV/8 Egyéni továbbképzés

Emlékpont – legújabbkori történeti kiállítóhely

Nagy Gyöngyi az év folyamán egyetemi tanulmányai kapcsán több konferencián is részt vett.

- Április 21-én meghallgatta a MTA Történettudományi Intézetében rendezett Vidéktörténeti konferenciát Ö.Kovács József szervezésében.
- Május 5-én részt vett a Mire a falevelek lehullanak című első világháborús konferencián, amelyet a Pázmány Péter Katolikus Egyetem szervezett.
- Májusban megtekintette a szegedi Móra Ferenc Múzeum első világháborús kiállítását.
- Októberben megtekintette Budapesten a Várkert Bazárban rendezett első világháborús kiállítást.
- Novemberben megtekintette a kecskeméti Református Gimnáziumban Szkenderovics Zoltán magángyűjtő első világháborús kiállítását.

V. KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZÖNSÉGGKAPCSOLATI TEVÉKENYSÉG

V/2. Kiállítások

Állandó

Emlékpont – legújabbkori történeti kiállítóhely

– Fél évszázad Vásárhelyen

Időszaki

Emlékpont – legújabbkori történeti kiállítóhely

- Dömötör Mihály: A romlás virágai, avagy virágok romlása (2015. április 10. – május 2.)
- Hód – Mező – Vásár – Hely. XVII. Vásárhelyi Kerámiaszimposium (2015. május 8. – május 28.)
- Fronthétköznapiak (2015. május 29. – szeptember 13.)
- Délvidéki Magyar Golgota (2015. október 15. – november 30.)

V/2. Kiállítás-rendezés

Dr. Miklós Péter

- Kurátorként rendezte a Fronthétköznapiak című, Szanka József első világháborús tárgyi gyűjteményéből megnyílt kiállítás

Nagy Gyöngyi

- Elvégezte a május 29-én az Emlékpont Galériájában Szanka József első világháborús tárgyi gyűjteményéből megnyílt kiállítás előkészítését, felcímkézte a tárgyakat.

V/3. A kiállításokhoz kötődő közművelődési és közönségkapcsolati tevékenység

Emlékpont – legújabbkori történeti kiállítóhely

Nagy Gyöngyi

- A 2015. június 20-án megrendezett Múzeumok Éjszakáján a Fronthétköznapiak című kiállításon éjszakai tárlatvezetést tartott.

- Részt vett a nyár folyamán rendezett múzeumpedagógiai foglalkozásokon, amelyeket Novák Anikó múzeumpedagógus szervezett. A Fronthétköznepok c. kiállításról több alkalommal tartott általános iskolásoknak tárlatvezetést.

Novák Anikó

- Múzeumpedagógusként 2015 áprilisától – 2015. augusztus végéig részt vett az Emlékpont rendezvényeinek szervezésében: tartotta a kapcsolatot a résztvevőkkel és meghívott vendégekkel, a rendezvények lebonyolításának koordinálásában. Tartotta a kapcsolatot a vidéki és hódmezővásárhelyi oktatási intézményekkel, szervezte az iskolai csoportok múzeumi programokon való részvételét. A nyár folyamán kéthetente tartott múzeumpedagógia foglalkozásokat általános iskolásoknak.

V/3/a A látogatók száma

Emlékpont:

Éves látogatószám: 9671

Tudományos konferenciák és előadások: 1400 fő

Iskolai oktatást segítő foglalkozások: 600 fő

Szabadidős gyermek – és felnőtt foglalkozások: 2400 fő

Kiállítások látogatóinak száma: 5271

Magyar Tragédia 1944: 2382 fő

V/3/b Tárlatvezetések az Emlékpont állandó kiállításán

Emlékpont – legújabbkori történeti kiállítóhely

Gál Csilla: 5 alkalommal

Mészáros Tamás: 2 alkalommal

Nagy Gyöngyi: 27 alkalommal

Zeman Ferenc: 1 alkalommal

Magyar tragédia – 1944 kiállítóhely

Gál Csilla: 3 alkalommal

V/3/c Tárlatvezetések az időszak kiállításokon:

Emlékpont – legújabbkori történelmi kiállítóhely

- Fronthétköznapi, Nagy Gyöngyi, 6 alkalommal

V/3/d Rendhagyó történelemórák

Emlékpont – legújabbkori történelmi kiállítóhely

- Mészáros Tamás 2 alkalommal tartott rendhagyó órát tárlatvezetéshez kapcsolódóan
- Nagy Gyöngyi 4 alkalommal tartott rendhagyó órát emléknapi, s 7 alkalommal a tárlatvezetésekhez kapcsolódóan
- Zeman Ferenc 1 alkalommal tartott rendhagyó tanórát tárlatvezetéshez kapcsolódóan

V/3/e Rendezvények 2015-ben

IDŐPONT	PROGRAM	PROGRAM TÍPUSA	MEGHÍVOTT ELŐADÓ	MEGJEGYZÉS
2015. január 20.	A németek elűzése	A magyarországi németek elhurcolásának emléknapija	Marjanucz László, Oswald Walter	Konferenciaterem
2015. január 22.	Kölcsey verse, Erkel zenéje	A Magyar Kultúra Napja	Bogoly József Ágoston kultúrakutató, irodalomtörténész rendhagyó történelemórája	Konferenciaterem
2015. január	Ne légy áldozat,	A Holokauszt	Kiss Mária Rita	Zsinagóga

27.	elkövető, be nem avatkozó!	nemzetközi áldozatainak emléknapja	főiskolai docens interaktív tanórája	
2015. február 5.	Szocializmus? Kommunizmus? Átmeneti társadalom?	SZE-EM	Löffler Tibor politológus SZTE ÁJK	Konferenciaterem
2015. február 22.	XX. századi népiértékek Európában	konferencia	Latorcai Csaba, Szita Szabolcs, Ispánovity Márta, Miklós Péter	Konferenciaterem
2015. február 25.	Tőkéczi László előadása	A Kommunizmus Áldozatainak emléknapja	előadás	Konferenciaterem
2015. március 19.	A földosztás 70. évfordulójára	konferencia	Sipos József, Hajagos Csaba, Gulyás Martin, Miklós Péter, Szerencsés Károly, Kohári Nándor, Vincze Gábor	Konferenciaterem
2015. március 23.	Gróf Károlyi László mesél			Konferenciaterem
2015. március 26.	Sajtószabadság és cenzúra	SZE-EM	Döbör András	Kávézó
2015. április 1.	Szigorúan ellenőrzött evangélium	könyvbemutató	Molnár János, H. Szabó Gyula, Vincze Gábor	Kávézó
2015. április 8.	A Szovjetunió széthullásától az ukrainai válságig	előadás	Nógrádi György	Konferenciaterem
2015. április 10.	Felvidéki magyar sors a szovjet uralom éveiben	A Felvidékről kitelepítettek emléknapja	Nagy Gyöngyi	Konferenciaterem
2015. április 10.	Dömötör Mihály: A romlás virágai, avagy a virágok romlása			Kiállítás, Galéria
2015. április 13.	„Te ezt most nem érted, de majd megérted”	Gulácsy Lajos, nyug. kárpátaljai református püspök, egykori gulágrab emlékezése		Konferenciaterem
2015. április 24.	Dömötör Mihály tárlatvezetése			Galéria
2015. április 28.	Németh László emléknap			Konferenciaterem

2015. május 8.	XVII. Vásárhelyi Kerámia Szimpózium			Kiállítás, Galéria
2015. május 19.	Késdobálók, kocsmák, népbüfék a Kádár-korszakban	SZE-EM	Marton Szabolcs	Kávézó
2015. május 21.	Rendszerváltó portrék, Szűrös Mátyás			Konferenciaterem
2015. május 27.	Az igazságot továbbadni	Beszélgetés Majoros Mária Ármella nővérrel	Bartucz Katalin	Konferenciaterem
2015. május 29.	Fronthétköznapiak		Marjanucz László, Szanka József	Kiállítás, Galéria
2015. május 29.	Momentumok az első világháború történetéből és emlékezetéből	Konferencia	Miklós Péter, Pintér István, Kiss Gábor Ferenc, Szóts Zoltán Oszkár, Nagy Gyöngyi, Szidropulosz Archimédesz	Konferenciaterem
2015. június 4.	Kényszerhelyzetben, Veritas és Emlékpont közös konferenciája Trianonról		Révész Tamás, Gulyás László, Hollósi Gábor, Orosz László, Vincze Gábor, Kalmár Ferenc, Ujváry Gábor	Konferenciaterem
2015. június 10.	Göröngyös utakon	könyvbemutató	Teleki Júlia, Nagy Gyöngyi	Kávézó
2015. június 15.	Nagy Imre alakja a magyar irodalomban	Pomogáts Béla előadása		Kávézó
2015. június 16.	Emlékezés a vásárhelyi zsidókra	A Holokauszt vásárhelyi áldozatai	Almási István polgármester, Erdélyi Miklós hitközségi alelnök	Zsinagóga
2015. június 20.	Múzeumok éjszakája			Emlékpont
2015. június 29.		A kuláküldözés emléknappja	Miklós Péter	Kéktó, Rárósi út
2015. szept. 02.	Eötvös Rákóczi Szövetség nap		100 diák	Konferenciaterem
2015. szept. 8.	Zsoldos Margit: Az idő	Könyvbemutató	Csorbáné Tóth Marianna,	Konferenciaterem

	sodrásában		beszélgetőtárs: Nagy Gyöngyi	
2015. szept. 11.	A Szeremlei Helytörténeti Társaság I. világháborús emlékkonferenciá ja	Konferencia	Csányi Viktor Kovács Ferenc Nagy Gyöngyi Zeman Ferenc Presztóczki Zoltán	Konferenciaterem
2015. szept. 24.	Délvidéki kiállítás	Kiállítás megnyitó	Megnyitóbeszéd: Gulyás László, előadás: Bank Barbara	Kávézó
2015.okt. 1.	Jeszzenszky Géza, Sáringer János könyve	Könyvbemutató		Konferenciaterem
2015.okt.9.	Az Elbától a Dunáig	Konferencia	Vizi László Tamás, Lőrinczné Bencze Edit, Gulyás László, Marjanucz László, Kiszelly Zoltán, Sallai János, Miklós Péter, Zachar Péter Krisztián	Konferenciaterem
2015. október 15.	50 éve halt meg Badalik Bertalan veszprémi püspök, domonkos szerzetes	Konferencia	Zágorhidi Czigány Balázs, Soós Viktor Attila, Hornyák Máté, Gulyás Martin, Miklós Péter, Kerekes Ibolya,	Konferenciaterem
2015. okt.19.	Történelem vetélkedő az 1956-os forradalom és szabadságharc történetéből	Vetélkedő		Konferenciaterem
2015.okt. 21.	Nemzeti Emlékezet Hete rendezvénysoroza t megnyitó, Történelem vetélkedő eredményhirdetés e + Rendhagyó történelem óra:	Jakabházné Mező Mária és Mohácsi Ferenc egykori olimpikon		Nagy Gyöngyi, Bálint Gabriella
2015. okt. 22.	Szoboravatás,		Nagy Gyöngyi,	

	Szabadság Háza, Békéssámson		Elek András	
2015. október 23.	Az 1956-os forradalom és szabadságharc 59. évfordulója	Városi megemlékezés		Kossuth tér, koszorúzás
2015.okt.27.	Pető Ferenc élete	Könyvbemutató	Miklós Péter	Emlékpont, Kávézó
2015. okt. 29.	Előadás Mindszentyről	Mikós Péter		Emlékpont, Konferenciaterem
2015. okt. 30.	Előadás Tisza Istvánról	Csere Péter	Könyvbemutató, beszélgetés Tisza Istvánról	Nagy Gyöngyi, Kávézó
2015.nov. 4.	Szakmai konferencia az 1945-ös nemzetgyűlési választások 70. évfordulója alkalmából	Szakmai konferencia	Bencsik Péter, Presztóczki Zoltán, Farkas Csaba, Tóth Eszter Zsófia, Balogh Margit, Sáringer János	Emlékpont konferenciaterem
2015.nov.4.	Az 1956-os forradalom és szabadságharc leverésének 59. évfordulója	Városi megemlékezés		Hódmezővásárhely, Nagy Imre sétány
2015.nov. 11.	Holokauszt továbbképzés tanároknak			Zsinagóga
2015.nov. 24.	Előadás a svájci Hun-völgyről 17 óra		Salamin András	Konferenciaterem Miklós Péter
2015.nov 27.	Vásárhelykutastól Székkutasig	Könyvbemutató	Szabó Emese	Nagy Gyöngyi, Konferenciaterem
2015.dec.3.	Előadás Délvidéki vérengzésekről, Délvidéki Szemle bemutatása	előadás	Forró Lajos	Kávézó Miklós Péter
2015.dec.17.	Németh László Gimnázium diákjainak beszámolója a Mezőváriban tett látogatásukról			Konferenciaterem Miklós Péter

V/4. Média kapcsolatok (médiaszereplések)

Emlékpont – legújabbkori történeti kiállítóhely

- Dr. Miklós Péter 21 alkalommal a VTV és a Rádió7 műsoraiban, 3 alkalommal az M1 hírműsoraiban, 7 alkalommal a Kossuth Rádión.
- Mészáros Tamás: 2 alkalommal a VTV és az Emlékpont közös magazin műsorában.
- Nagy Gyöngyi: 3 alkalommal a VTV és az Emlékpont közös magazin műsorában, 5 alkalommal VTV-ben és Rádió 7-ben, előadások, konferenciák kapcsán, valamint 1 alkalommal az M1 csatornán, a Múzeumok Éjszakája kapcsán.

Az Emlékpont saját internetes oldalai

Emlékpont

www.emlekpont.hu

e-mail: emlekpont@emlekpont.hu

Szerkesztő: Elek András (e-mail: elek.andras@emlekpont.hu)

Rendszergazda: HVSZ ZRt. Informatikai Részegység

Facebook oldal

Szerkesztő: Elek András, Nagy Gyöngyi és Novák Anikó

Emlékpont (belső web – kutatói terminál)

Rendszergazda: HVSZ ZRt. Informatikai Részegység

Emlékeztető (az Emlékpont internetes folyóirata)

<http://www.emlekpont.hu/emlekezteto/bekoszonto/bekoszonto.html>

Felelős szerkesztő: Dr. Miklós Péter

Szigorúan Titkos

www.szigoruantitkos.hu

e-mail: noreply@szigoruantitkos.hu

Szerkesztő: Boér Zoltán

Rendszergazda: Generál Média Kft.

VI. SZAKMAI ÉS TÁRSADALMI KAPCSOLATOK

VI/2. Az Emlékpont szakalkalmazottainak tevékenysége, tisztsége szakmai, szakmai-társadalmi és szakmai-érdekvédelmi szervezetekben

Dr. Miklós Péter

- tag, Magyar Tudományos Akadémia Köztestülete
- tag, Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Akadémiai Bizottság Magyar Történeti Munkabizottsága
- szerkesztő, *Belvedere Meridionale. Történelem és társadalomtudományok*
- szerkesztőbizottsági tag, *Közép-európai Közlemények*
- szerkesztőbizottsági tag, *Egyháztörténeti Szemle*
- titkár, Aba-Novák Közalapítvány
- kuratóriumi elnök, Bálint Sándor Szellemi Örökségéért Alapítvány
- tag, Egyesület Közép-Európa Kutatására
- tag, Csongrád Megyei Honismereti Egyesület
- tag, Dugonics Társaság

Mészáros Tamás

- Tagja a *Belvedere Meridionale* szerkesztőbizottságának
- Tagja a *Gulágkutatók Nemzetközi Társaságának*

Nagy Gyöngyi

- Tagja a *Szeremlei Helytörténeti Társaságnak*
- Tagjai a *Wass Albert Irodalom pártoló Egyesületnek*

Zeman Ferenc

- Tagja az *Egyesület Közép-Európa Kutatására* elnevezésű szervezetnek
- Tagja a *Doktoranduszok Országos Szövetsége Történelem- és Politikatudományi Osztályának*
- Tagja a *Szeremlei Helytörténeti Társaságnak*

–

A TORNYAI JÁNOS MÚZEUM ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI KÖZPONT 2016. ÉVI MUNKATERVE

(AZ EMLÉKPONTRA VONATKOZÓ RÉSZEK)

I. BEVEZETÉS

II. SZEMÉLYI-SZERVEZETI VÁLTOZÁSOK

III. GYŰJTEMÉNYI MUNKA

III/1. Gyűjteménygyarapítás

Emlékpont – legújabbkori történeti kiállítóhely

– Az intézmény gyűjteménygyarapítást csak helyi önkéntes felajánlásokból tervez, erre nem kíván pénzügyi keretet biztosítani.

III/2. A nyilvántartás

Emlékpont – legújabbkori történeti kiállítóhely

Nincs beletárolatlan tárgyi elmaradás a 2015-ös évről.

Nagy Gyöngyi a Történeti Tárgy- és Dokumentumgyűjteményben vezette a 2015-ben adományozott tárgyakat, az éves leltárt lezárta 2016. január 8-án.

IV. Tudományos tevékenység

Emlékpont – legújabbkori történeti kiállítóhely

A történész-csoport tagjai – ahogy az a korábbi években is történt – kiveszik részüket az Emlékpont különböző rendezvényeinek (SZE.-M – Történelemtudás Egyeteme, a különböző emléknapi, a Nemzeti Emlékezet Hete stb.) lebonyolításában, valamint az év közben megrendezésre kerülő időszakos kiállítások anyagának összeállításában. Ugyancsak mindnyájan részt vesznek a különböző kamarakiállítások elkészítésében.

Dr. Miklós Péter részt vesz az Emlékpont rendezvény-, program- és kiállítási tervének összeállításában és közreműködik a rendezvények szervezésében. Moderátorként, levezető elnökként, fővezető beszéd megfogalmazójaként, szakelőadóként rész vesz a szakmai és tudományos rendezvényeken. A Magyar Nemzeti Levéltár Csongrád Megyei Levéltárában (Szegeden és Hódmezővásárhelyen), a Szegedi-Csanádi Püspöki Levéltárban és a Váci Püspöki és Káptalani Levéltárban folytat kutatásokat a hódmezővásárhelyi 1940–1950-es évekbeli egyházüldözés bizonyos momentumairól.

Előadást tart konferenciákon, szakmai rendezvényeken. (Így például januárban a *Fejezetek Délvidék múltjából*, márciusban a *Többnemzetiségű államok keletkezése és felbomlása Közép-Európában*, novemberben az *Újragondolt negyedszázad* című konferenciákon.)

Kapcsolatot tart a fenntartó képviselőivel, a kulturális és az oktatási intézmények vezetőivel. Előmozdítja az Emlékpont tudományos kapcsolatrendszerének szélesítését és fejlesztését felsőoktatási intézményekkel (pl. Szegedi Tudományegyetem, Gál Ferenc Főiskola, Kodolányi János Főiskola), kutatóintézetekkel (Veritas Történetkutató Intézet, Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet) és civilszervezettekkel (pl. Délvidék Kutatóközpont Alapítvány, Egyesület Közép-Európa Kutatására, Kommunizmus Bünei Alapítvány).

Nagy Gyöngyi végzi továbbra is a kutatómunkát. Aktívan részt vesz a muzeológusi-történeti kapcsolatépítésben. Az előző évekhez hasonlóan 2016-ban is jelen lesz több szakmai konferencián, előadásokat tart, és cikkeket, tanulmányokat publikál helyi vagy országos kiadványokban.

- Előadást tart a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Doktorandusz Konferenciáján, 2016. február 5-én.

Zeman Ferenc aktívan részt vesz az Emlékpont rendezvényeinek szervezésében. Egy-egy alkalommal moderátora lesz az eseménynek. Részt vesz a Nemzeti Emlékezet Hetén tartandó történelemvetélkedő lebonyolításában. Év közben elsősorban a Csongrád Megyei Levéltárban

folytat a hódmezővásárhelyi Nemzeti Bizottság 1945-49 közötti tevékenységére vonatkozó kutatásokat.

- Előadást tart az általa szervezett „Magyarország története a kora újkortól a legújabb korig” című országos doktorandusz konferencián.
- Előadást tart a szegedi „VI. Újragondolt negyedszázad” című tudományos konferencián.

Folytatják az „oral history” technikájával készülő interjúk szervezését és készítését, így tovább bővül Magyarország legnagyobb vidéki, 1945–90. közötti időszakra vonatkozó interjúgyűjteménye.

V. KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZÖNSÉGGKAPCSOLATI TEVÉKENYSÉG

V/2. Kiállítások

Állandó kiállítások:

Emlékpont – legújabbkori történeti kiállítóhely

– Fél évszázad Vásárhelyen

Időszaki kiállítások:

Emlékpont – legújabbkori történeti kiállítóhely

- A Székely hadosztály története (2016. januártól)

- Szamársgiget szellemkatonái – Hősök napja

- 10 éves az Emlékpont (2016. októbertől)

- 60 éve tört ki az 1956-os forradalom (2016. szeptembertől)

Kávézó:

Magyar Tragédia 1944 kiállítóhely:

V/3. A kiállításokhoz kötődő közművelődési és közönségkapcsolati tevékenység

c) Tárlatvezetések

Emlékpont – legújabbkori történeti kiállítóhely

A történész-csoport tagjai – ahogy az a korábbi években is történt – ebben a munkaévben is tartanak csoportos tárlatvezetéseket az állandó és/vagy az időszakos kiállításokon.

e) Rendezvények, oktatás, egyéb közönségkapcsolati tevékenység

Emlékpont – legújabbkori történeti kiállítóhely

Nagy Gyöngyi és Zeman Ferenc történészek részt vesznek az Emlékpont rendezvényeinek szervezésében: tartják a kapcsolatot a résztvevőkkel és meghívott vendégekkel, részt vesznek a meghívók készítésében és terjesztésében, a rendezvények lebonyolításának koordinálásában. Tartják a kapcsolatot a vidéki és hódmezővásárhelyi oktatási intézményekkel, szervezi az iskolai csoportok múzeumi programokon való részvételét. Az intézmény bekapcsolódik:

- 1.) az első világháborús emlékévk;
 - 2.) 1956-os emlékévk
 - 3.) Márton Áron emlékévk
 - 4.) Széchenyi emlékévk
- Az alábbi emléknapokon rendez programot: 1.) A doni katasztrófa hőseinek emléknapja, (január 12.) 2.) A magyarországi németek elhurcolásának emléknapja (január 19.); 3.) A Magyar Kultúra Napja (január 22.) 4.) a holokauszt áldozatainak nemzetközi emléknapja (január 27.); 5.) A kommunizmus áldozatainak emléknapja (február 25.); 6.) A Felvidékről kitelepítettek emléknapja (április 12.) 7.) A holokauszt áldozatainak magyarországi emléknapja (április 16.); 8.) A Nemzeti Összetartozás emléknapja (június 4.) 9.) Nagy Imre kivégzésének emléknapja (június 16.) 10.) A vásárhelyi zsidóság elhurcolása (június 15.) 11.)A „kulák”-üldözések áldozatainak emléknapja (június 29.); 12.) A totalitárius diktatúrák áldozatainak nemzetközi emléknapja (augusztus 23.); 13.) Nemzeti Emlékezet Hete (október 23.–november 4.) 14. A Szovjetunióba elhurcoltak emléknapja (november 25.)

- havi rendszerességgel ismeretterjesztő, történelmi előadások, könyvbemutatók, közéleti beszélgetések
- a személyes múlt – az elmúlt évtizedek helyi közösségeinek bemutatása, bemutatkozása (iskolák, munkahelyek, egyesületek, civil szervezetek), nyitva a szélesebb helyi közönség irányába
- szakmai műhely a város történelem és magyar szakos pedagógusai számára – a történelmi tévképzetek megjelenése az iskolás generációk gondolkodásában
- Konferenciák:
 - Január 19. A magyarországi németek elhurcolásának emléknapja alkalmából
 - Február 1. 60 éve kiáltották ki a köztársaságot
 - Április: A Holokauszt magyarországi áldozatainak emléknapja alkalmából
 - Május: Hősök napja
 - Június 16. Nagy Imre konferencia
 - Október: 1956-os forradalom

Múzeumpedagógiai foglalkozások

Emlékpont – legújabbkori történelmi kiállítóhely

Jelenleg nincs múzeumpedagógusa az intézménynek.